

proti gnezdu. Tako lahko z veseljem potrdiva, da je bilo gnezdenje čapljice uspešno.

Ana & Gorazd Klemenčič, Ormoška cesta 45, 9240 Ljutomer

ČRNA ŠTORKLJA *Ciconia nigra*

Black Stork – in flight with part of a run over hedgehog *Erinaceus concolor* in its bill on May 23rd 1998 at Klopni vrh (Pohorje Mts., NE Slovenia)

Ko smo se 23.5.1998 zgodaj dopoldne Nataša Fras, Dominik Bombek in avtor notice peljali na terenske vaje iz ekologije, smo malo pred odcepom za Klopni vrh na cesti Ruše–Lovrenc na Pohorju (440 m) skozi avtomobilsko šipo opazili štorckljo. Če pomislimo na katerokoli izmed obeh naših vrst, sta za tukajšnji kraj zanimivi seveda obe. Med takšnim razmišljanjem smo se ustavili. Štorcklja ni bila bela in tudi ne ena izmed tistih dveh, ki sta v tem letu prvič gnezdili v bližnjem Lovrencu, ampak črna. Letela je nizko nad krošnjami smrek in krožila. Bila je odrasla, in ko sem primaknil daljnogled k očem, sem presenečen ugotovil, da nekaj nosi v kljunu. Kmalu nas je preletela po južni strani, tako da smo dovolj jasno in dobro videli, da je tisto v kljunu del povoženega ježa *Erinaceus concolor*. Nato je hitro izginila nizko nad gozdom v jugovzhodni smeri. Hranjenje z mrhovino je pri črni štorcklji redko (SACKL ustno). Opazovanje kaže na verjetno gnezdenje v bližini, neobičajni izbor hrane pa si lahko razlagamo tudi z vse redkejšimi naravnimi lovnimi območji – mokrišči.

Damijan Denac, Pintarjeva 14, 2106 Maribor

BELA ŠTORKLJA *Ciconia ciconia*

White Stork – one overwintering from November 26th to March 8th 2000 at Zrkovci (Maribor); in the daytime resting on warm chimney, roosting on a linden tree (Drava, NE Slovenia)

V petek 26.11.1999 sva v prijetnem sončnem vremenu hodila z Alešem Tomažičem po Zrkovski cesti, ko sva nenadoma nad kanalom opazila veliko ptico. Ko se nama je približala, sva opazila, da ima iztegnjen vrat. Bila je bela štorcklja. Naslednjič sva jo videla 6.12., ko je spala na vrhu lipe na Lemeževi kmetiji. Sem je priletela vsak večer iz nama do takrat še neznanega prehranjevalnega območja. Ko je 18.12. zapadel sneg, sva domnevala, da je verjetno odletela ali celo poginila. Ponovno sva jo opazila 3.1.2000. Tako se je pojavljala neredno vso zimo. Ker naju je zanimalo, kje je štorcklja čez dan, sva se odpravila v smer proti Dogošam. Tam se je štorcklja prehranjevala skupaj s skupino dvanajstih sivih čapelj *Ardea cinerea* v potoku, ki teče iz kanala v Dravo. Domačin nama je povedal, da je bila tam vsak dan in se grela na njegovem dimniku. Ko je začelo postajati topleje, je bila tam vsak večer. Zadnjič sva jo videla 8.3.2000.

Matjaž Premzl, Zrkovci 52, 2000 Maribor

BELA ŠTORKLJA *Ciconia ciconia*

White Stork – group of 54 looking for food, together with 6 Grey Herons *Ardea cinerea*, in a meadow at Pacinje on August 12th 2000 (Slovenske gorice, NE Slovenia)

Blizu naselja Pacinje, kakih 300 metrov od reke Pesnice, sem 12.8.2000 ob 7.10 uri zagledala enkratno prizor. V toplem jutru je na pokošenem travniku iskalo hrano kar 54 belih štorckelj *Ciconia ciconia*. Pridružilo se jim je 6 sivih čapelj *Ardea cinerea*. Presenečena nad takšnim številom belih štorckelj in sivih čapelj na enem mestu sem kar lep čas iz avtomobila z daljnogledom opazovala ta obred jutranjega prehranjevanja. Štorcklje so v hoji natančno pregledovale tla ter pobirale hrano, sive čaplje pa so stale bolj posamezno in vztrajale v pozi pripravljenosti čakanja na plen. Ena izmed teh je s silovito hitrostjo kljunila v tla. Zanimivo, da ptic ni motil promet, še manj pa moje opazovanje. Kolikor vem, v novejši literaturi v Sloveniji skoraj ni zapisov o pojavljanju pognezditvenih skupin belih štorckelj pred selitvijo.

Angela Fras, Biš 66/a, 2254 Trnovska vas

PLEVICA *Plegadis falcinellus*

Glossy Ibis – two in early March 1996 at Sečovelje Salina; feeding in hypersaline water (SW Slovenia)

V začetku marca 1996 sva se namenila obiskat Sečoveljske soline in tamkajšnji solinarski muzej. Dan je bil lep, sončen in zjutraj precej hladen. Že na začetku solin sva zagledala dve veliki črni ptici, kakršnih dotlej še nisva videla. Brodili sta po hipersalinični plitvi vodi ter v njej iskali hrano. Občasno sta na kratko tudi zleteli. Ptici pa nista bili samo črni. Ko se je katera od njiju obrnila ali vzletela, je v soncu zažarela v škrlatni ali temno zeleni barvi. Česa takega res še nisva videla. Na osnovi teh podatkov in po dolgem, navzdol ukrivljenem kljunu sva iz priločnikov ugotovila, da imava veliko srečo opazovati plevici. Ko sva se čez eno uro vračala od uradno že odprtega, vendar pa tega dne zaprtega solinarskega muzeja, sta ptici še vedno brodili po blatu in vodi na istem mestu, kjer sva jih prvotno zagledala. Čeprav sva v solinah lahko medtem opazovala številne vodne ptice in sva videla prvo vračajočo se jato kmečkih lastovk *Hirundo rustica*, pa nama je srečanje s plevicami bilo in tudi ostalo posebno, enkratno doživetje.

Barbara in Vladimir Balon, Martinova ulica 53, 1000 Ljubljana

KOSTANJEVKA *Aythya nyroca*

Ferruginous Duck – first winter record for the Karst: male at Cerkniško jezero on January 30th 2000 (C Slovenia)

Zadnja nedelja v letošnjem januarju, 30.1.2000, je bila prečudovita in jasna. Opazovanje ptic je motil le močnejši

veter, ki je vlekel z zahoda. Ob strugi Stržena sem kmalu zagledal večjo jato rac, ki so se hranile na bregu ali plavale v okljukih. Postavil sem teleskop in se lotil štetja. Po moji oceni je bilo tam zbranih okrog tristo rac, večinoma mlakaric *Anas platyrhynchos*. Ker pa so tako velike jate vedno sestavljene iz več vrst rac, sem se bolj skrbno posvetil opazovanju. Kmalu sem uzel raco, ki je bila drugačna. Plavala je sama, proč od glavnine jate. Glava in hrbtni del sta bila temno rjave barve. Tudi rep je deloval temno, podrepje pa je bilo belo. Jata se je kmalu dvignila pod nebo. Takrat se mi je zazdelo, da je v zraku precej več rac, kot sem sprva mislil. Žalostim pogledom sem preletel okljuk, kjer so bile prej race. Na moje veselje je bila raca, ki sem jo opazoval prej, še vedno tam. Že bežen pogled skozi teleskop je kljub zgodnjemu datumu potrdil mojo domnevo o kostanjevki *Aythya nyroca*. Njena barva se je iz bližine izkazala za kostanjevo, podrepna belina je bila izrazito vidna, svetlo oko pa je dokazovalo, da gre za samca. Po podatkih za zadnjih dvajset let, zbranih v zimskem atlasu [SOVINC, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. TZS, Ljubljana] in janarskih štetij vodnih ptic [ŠTUMBERGER, B. (1997–1999): Rezultati januarskih štetij vodnih ptic v Sloveniji. Acrocephalus] je iz osrednje Slovenije znan samo en podatek o pojavljanju kostanjevke. Pa še ta z Gorenjske.

Leon Kebe, Partizanska 8, 1380 Cerknica

ŠKRJANČAR *Falco subbuteo*

Hobby – preying on insects after sunset above the surface of a pond at Podvinci on July 10th 1999 until dark; three times seen carrying prey to its nest (Slovenske gorice, NE Slovenia)

10.7.1999 je bil zelo vroč dan, zato sem se na ribnik v Podvincih odpravil šele proti večeru. Ob koncu obiska sem se povzpел na lovsko prežo, da bi še enkrat preštel ptice na ribniku. Mojo pozornost je pritegnil sokol, ki se je v nizkem letu spustil proti ribniku in povzročil pravi preplah med ponirki in racami. Prvi trenutek sem mislil, da opazujem postovko, ko pa sem ptico ujel v daljnogled, sem ugotovil, da imam pred seboj odraslega škrjančarja *Falco subbuteo*. Škrjančar je lovil žuželke tik nad vodo in se je včasih tudi dotaknil. Po približno petih minutah lova je odletel proti gozdu, v višini krošenj, vendar se je že po treh minutah vrnil na ribnik in nadaljeval lov. Hrano je v gozd odnesel še enkrat in se spet vrnil. Zaradi šibke svetlobe pa nisem mogel videti, kaj je ulovil, kljub temu da je bil od opazovalnice oddaljen le slabih dvajset metrov. Škrjančar je v bližnjem gozdu verjetno gnezdil, vendar gnezda nisem našel. Po pričevanjih nekaterih drugih ornitologov in lovcev pa so tega sokola tam že dostikrat opazovali.

Luka Korošec, Mlinska 14, 2251 Ptuj

PEPELASTI LUNJ *Circus cyaneus*

Hen Harrier – male on migration at Zrkovci (Maribor) on March 8th 2000 (NE Slovenia)

Dne 8.3.2000 sva se z Matjažem odpravila na teren. Začela sva na mostu v Zrkovcih. Najino pozornost je pritegnila ujeta, ki je letela nad nama. Nisva je znala določiti. Bila je vitka, rjave barve z ozko belo trtico, spodaj je bila progasta. Pot sva nadaljevala po nasipu. Naproti nama je priletela na prvi pogled podobna ujeta in se usedla na tla. Ko sva si jo s teleskopom natančneje ogledala, sva ugotovila, da gre za samca rjavega lunja *Circus aeruginosus*. Le minuto za tem sva opazila še enega, ki je letel v isti smeri. Medtem ko sem jaz opazoval lunja, je Matjaž med približjimi opazil še enega. Sedel je na polju in s pogledom sledil vidno razburjenim približjimi *Vanelus vanelus*. Najini sreči skoraj verjeti nisva mogla, ko sva opazila še enega rjavega lunja, ki je letel na drugi strani Gaja. Vsa iz sebe sva pot nadaljevala po makadamu pod nasipom. V oči nama je »padla« izredno svetla ujeta. Bila je v celoti svetla z izjemo črnih koncev peruti in belo trtico. Ker je nisva znala takoj določiti, sva doma pogledala v knjigo. Ugotovila sva, da sva tisti dan imela opravka s tremi (3) vrstami lunja. Za prvega meniva, da sva opazovala samico močvirskega lunja *Circus pygargus*, štirje (4) so bili rjavi lunji *Circus aeruginosus*, peti pa samec (1) pepelastega lunja *Circus cyaneus*. Tako zanimivo pojavljanje lunjev si razlagava s slabim vremenom dan prej.

Aleš Tomažič, Cesta ob lipi 1, 2000 Maribor

ČRNI ŠKARNIK *Milvus migrans*

Black Kite – nest on forked branch at the confluence of the Ljublanica and Sava rivers, containing 5 eggs; 4 young hatched on April 24th 2000, and on June 14th 2 fledglings flew from their nest (C Slovenia)

V bližini sotočja Ljublanice in Save že od poletja 1997 opazujem par črnih škarnikov. Leta 1999, pred začetkom avgusta, sem ju videval z dvema mladičema. 8.4.2000 sem po večletnem iskanju zasledil gnezdo v rogovi bora, kakih petnajst metrov od tal. Opazoval sem ga enkrat tedensko. Iz petih jajc so se izvalili štirje mladiči (24.4.). Dne 14.5. sta bila v gnezdu le še dva, puhasto perje enega na tleh, eden zelo izčrpan je poginil dobro uro po najdbi. Popoldne 3.6. je večji odrival manjšega na vejo ob gnezdu, 14.6. sta oba že posedala po vejah ob gnezdu ter letala in pristajala na drevesu v bližini. Vse dogajanje sem spremljal in fotografiral s teleobjektivom 500 mm, škoda, da nisem imel močnejšega (op.ur.: gre za drugo potrjeno gnezditve črnega škarnika v Sloveniji [KOZINC, B. (1991): Gnezdenje črnega škarnika *Milvus migrans* pri Lescah; 12 (48): 57-70] in prvo v osrednji Sloveniji).

Jože J. Kozamernik, Lovšetoča 16, 1260 Ljubljana-Polje